

Pessariumtherapie bij verzakking(en)

Wat is een pessarium?

Een pessarium is een soort kunststof kapje in de vagina. Hij wordt ook wel 'ring' genoemd. Het pessarium was vroeger bekend als voorbehoedsmiddel, maar wordt in een andere vorm gebruikt bij een verzakking. De ring duwt de verzakking terug, waardoor de klachten verminderen of zelfs verdwijnen.

Soorten pessaria

Er bestaan verschillende soorten pessaria. Ze zijn meestal gemaakt van soepel silicone. Er zijn open pessaria (hebben een gat in het midden) en dichte pessaria (met een steunvlak). De vorm is bijvoorbeeld rond, ovaal, een kubus of een halve maan. De grootte varieert van enkele centimeters tot meer dan tien centimeter.

Welke vorm en welke grootte voor u het beste is, hangt af van het type verzakking.

Wanneer kiest u voor een pessarium?

Een pessarium helpt bij de meeste vormen van een verzakking, maar het beste bij een verzakking van de baarmoeder en/of voorwand van de vagina (blaasverzakking).

Bij een verzakking van de achterwand van de vagina (darmverzakking) is het resultaat vaak minder gunstig.

Hoe wordt een pessarium ingebracht?

U krijgt eerst een inwendig onderzoek. Er wordt gevoeld hoe breed de vagina is en bepaald welk pessarium voor u geschikt is. Vervolgens wordt het pessarium geplaatst in de vagina: aan de voorzijde achter het schaambeek en aan de achterzijde tegen de vagina achterwand.

Het pessarium wordt niet vastgemaakt maar blijft in de vagina hangen. Daarna wordt er gevoeld of het pessarium in de juiste positie ligt. Zo niet, dan wordt er gelijk een ander pessarium ingebracht.

De hele procedure duurt enkele minuten. Het is mogelijk dat het pessarium er kort na het inbrengen weer uit valt, doordat het toch niet de juiste maat is of omdat er te weinig steun is van de bekkenbodem/vagina.

In die situatie wordt soms een ander pessarium geprobeerd, of wordt uiteindelijk een operatie geadviseerd.

Wat merkt u van een pessarium?

Een goed passend pessarium voelt u niet zitten.

Veel vrouwen zijn bang dat zij tijdens seks last hebben van een pessarium, of dat hun partner het voelt zitten. In de praktijk gebeurt dit slechts zelden. Het is ook mogelijk het pessarium voor de gemeenschap zelf te verwijderen.

De verpleegkundige kan u aanleren het pessarium zelf te wisselen. Ook kunt u gerust tampons gebruiken als u nog menstrueert.

Afscheiding en irritatie

Wat afscheiding hoort bij het gebruik van een pessarium.

Als er een overvloed aan afscheiding is of afscheiding die afwijkend is van kleur (roze of bruin) en/of ook erg ruikt is het raadzaam altijd contact op te nemen met de polikliniek.

Soms raakt de wand van de vagina geïrriteerd door het pessarium. Dit kan afscheiding en bloedverlies geven. Als dit het geval is, moet u direct contact opnemen met de polikliniek.

Verliezen van pessarium

Het is mogelijk dat het pessarium uit de vagina valt, of er op het toilet uit komt als u perst (bijvoorbeeld bij ontlasting). U kunt het pessarium dan tegenhouden (terug duwen) of zelf terug plaatsen.

Als dit niet lukt, haalt u het pessarium eruit en belt u de polikliniek Gynaecologie om een nieuwe afspraak te maken. Het pessarium neemt u dan mee naar die afspraak.

Verliezen van urine

Het is mogelijk dat u na de plaatsing van het pessarium urine verliest, terwijl dit voorheen niet het geval was. Door het opheffen van de verzakking, door middel van het pessarium, komt de plasbuis vrij te liggen en wordt onvoldoende ondersteund. Hierdoor kan het zijn dat u (meer) urine verliest gedurende druk verhogende momenten zoals hoesten, wandelen, bukken en andere bewegingen.

Hoe vaak moet u het pessarium laten controleren en reinigen?

Bij de meeste pessaria is een 3 tot 4 maandelijks controle en reiniging voldoende.

Bij de meeste pessaria is het gewoonlijk dat uw huisarts deze reinigt.

Sommige pessaria moeten vaker worden gecontroleerd en gereinigd; uw arts bespreekt dit dan met u.

Zelf verwijderen en terugplaatsen van het pessarium

Als u het pessarium zelf in de vagina kunt zetten, kunt u de controle en reiniging zelf doen. De verpleegkundige kan u instrueren bij het zelf verwisselen en reinigen van het pessarium.

Sommige vrouwen vinden het prettig om zelf het pessarium te wisselen, ze halen het pessarium er dan 's avonds uit en brengen het dan de volgende ochtend weer zelf in. Probeer zelf uit in welke houding u dit het gemakkelijkst doet: liggend in bed, staand met bijvoorbeeld een been op een stoel of zittend op het toilet.

Misschien is uw partner bereid het pessarium in en uit de vagina halen.

Positie van het pessarium

Zeker in het begin vragen vrouwen zich vaak af of het pessarium goed zit. Als u hem niet voelt zitten, kunt u ervan uitgaan dat hij goed zit. Veroorzaakt het pessarium pijn? Probeer hem dan met een vinger van plaats te veranderen. De vagina is aan de bovenkant afgesloten. Het pessarium kan dus nooit verdwijnen of op een verkeerde plaats terechtkomen.

Tot slot

Heeft u nog vragen? Neem altijd contact op met de polikliniek Gynaecologie als u klachten krijgt, zoals pijn, extra afscheiding of ongewoon bloedverlies.

Bij vragen kunt u ons bereiken via de mail: vip@etz.nl

Of telefonisch via de polikliniek Gynaecologie op en vraagt u dan naar de Vrouwen Incontinentie Polikliniek of een van onderstaande zorgverleners.

Nicole van Leijsen; verpleegkundig continëntie consulent
Marjolein Bevaart; verpleegkundig continëntie consulent i.o.

Hanneke van Rijswijk; physician assistant

Stichting Bekkenbodem4All

Postbus 91
4000 AB Tiel
Tel: 030 656 96 30
info@bekkenbodem4all.nl
www.bekkenbodem4all.nl

Belangrijke telefoonnummers

ETZ (Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis): (013) 221 00 00

Polikliniek Gynaecologie: (013) 221 01 10

*Van maandag t/m vrijdag telefonisch bereikbaar tussen: 09.00 -11.30 uur
13.30 -16.00 uur*

Fam (spoed, buiten kantoortijden): (013) 221 08 00

Locaties:

Locatie ETZ Elisabeth Route 16
Locatie ETZ TweeSteden Polikliniekgebouw, Wachtruimte 2
Locatie ETZ Waalwijk Wachtruimte 1, Nummer 8

MijnETZ

medische gegevens, afspraken en uitslagen zijn in te zien via de app MyChart, te downloaden via de playstore.

Inloggen met DigiD.

Meer informatie vind je op www.etz.nl/MijnETZ

Bloedprikken

www.etz.nl/bloedprikken

Maak een afspraak.